

Του Στέφανου Κωνσταντινίδη*

* Ο καθηγητής Στέφανος Κωνσταντινίδης διδάσκει πολιτικές επιστήμες στο Πανεπιστήμιο του Κεμπέκ στο Μόντρεαλ και διευθύνει το Κέντρο Ελληνικών Ερευνών Καναδά-ΚΕΕΚ.

Η εκδήλωση των Τουρκοκυπρίων στα κατεχόμενα την περασμένη εβδομάδα πρέπει να χαιρετισθεί σαν μια θαρραλέα πολιτική παρέμβαση στα δρώμενα των τελευταίων ημερών αναφορικά με το Κυπριακό. Είναι φυσιολογικό να τάσσονται υπέρ του αγγλοαμερικάνικου σχεδίου Ανάν, αφού σίγουρα γι' αυτούς είναι μια ελπίδα εξόδου από την καταπίεση και τις άθλιες οικονομικές συνθήκες κάτω από τις οποίες ζουν. Είναι επίσης μια ένδειξη πως χωρίς την παρουσία των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, οι δυνατότητες εξεύρεσης μιας βιώσιμης λύσης αυξάνονται. Υποθέτω πως έχουμε διδαχτεί αρκετά από τις αμοιβαίες πικρές εμπειρίες του παρελθόντος για να μπορέσουμε σιγά-σιγά χωρίς να αποβάλλουμε την εθνοπολιτισμική μας ταυτότητα ούτε εμείς ούτε εκείνοι, να μπορέσουμε να συμβιώσουμε ειρηνικά σ' αυτό τον τόπο. Δυστυχώς το σχέδιο Ανάν δεν αφήνει αυτές τις δυνατότητες, αφού η Αγκυρα με την παραμονή δέκα χιλιάδων τουρκικού στρατού και των εποί-

της εθνοπολιτισμικής ιδιαιτερότητας του καθενός. Διότι δυστυχώς κάποιοι από τη δική μας πλευρά προωθώντας μια κίβδηλη επαναπροσέγγιση μέσα από τα διάφορα αμερικάνικα σεμινάρια, προώθησαν περισσότερο τα ξένα συμφέροντα παρά των Τουρκοκυπρίων και τα δικά μας. Επιπλέον, υφέρπει και η περιθωριακή νεοκυπριακή αντίληψη της «αποελληνοποίησης» και της «αποτουρκοποίησης» για να δημιουργηθεί κοινή «εθνοτική» κυπριακή συνείδηση και ταυτότητα.

Η ιδέα αυτή καλλιεργήθηκε από την αγγλική αποικιοκρατία και αφορούσε βασικά την "αποελληνοποίηση" των Κυπρίων και αυτή την ιδέα προωθούν και κάποιοι νεοκυπριακοί κύκλοι. Ανυποψίαστοι για το τι συμβαίνει στον κόσμο σήμερα, υιοθετούν την νεοφιλελεύθερη ιδεολογία της παγκοσμιοποίησης που ισοπεδώνει τις εθνοπολιτισμικές ταυτότητες και ξεριζώνει τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες τη στιγμή που όλα τα προοδευτικά κινήματα αγωνίζονται για την επιβίωσή τους. Κι αυτό, την

βάρης 2002) του Πόρτο Αλλέγκρε ενάντια στην νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση. Διαφορετικά, ο οδοστρωτήρας της ομογενοποίησης θα συνθλίψει την ταυτότητα των λαών στο όνομα της οικονομίας της αγοράς που γκετοποιεί όμως ταυτόχρονα τους ανθρώπους για να μη διαταράσσεται η ευημερία των ολίγων.

Πάνω σ' αυτές τις βάσεις θα πρέπει να οικοδομηθούν και οι σχέσεις μας με τους Τουρκοκυπρίους. Χωρίς διαμεσολαβητές οι οποίοι προωθούν τα δικά τους συμφέροντα σε βάρος των δικών μας. Ούτε και με την υστεροβουλία της οικονομικής εκμετάλλευσης. Διότι βεβαίως αν η επαναπροσέγγιση έχει την έννοια να υποβοηθήσουμε τη δική μας αστική τάξη στις επιχειρηματικές της δραστηριότητες να εξασφαλίσει φτηνό τουρκοκυπριακό εργατικό δυναμικό, αυτό θα μας οδηγήσει σε νέα αδιέξοδα. Να οικοδομήσουμε λοιπόν τις σχέσεις μας στη βάση του αλληλοσεβασμού και των αρχών της αλληλεγγύης, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της κατοχύρωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατικής διακυβέρνησης του τόπου.

Αυτή τη δυναμική θα πρέπει να καλλιεργήσουμε αν θέλουμε να μη κτίζουμε παλάτια στην άμμο με ξένες συνταγές. Και να θυμούμαστε πως όσο και να έχουμε κάνει λάθη στο παρελθόν, είναι οι ξένες επεμβάσεις και τα ξένα συμφέροντα που έπαιξαν τον καταλυτικό ρόλο για να φτάσουμε στη σημερινή κατάσταση. Γιατί έτσι γίνει πολύ της μόδας τελευταία στο όνομα της γέας αναθεωρητικής ιστορικής γραφής που κάποιοι μας σερβίζουν να τα διαγράψουμε όλα αυτά, έστω και αν η δημοσίευση σωρείας επιστημών αμερικάνικων και αγγλικών εγγράφων το επιβεβαιώνει πανηγυρικά. Άλλωστε κάποιοι αυτές τις μέρες μετέτρεψαν τα ιστορικά γεγονότα σε παναμαϊκή σημαία ευκαιρίας για να δώσουν ιδεολογική στήριξη στις πολιτικές τους επιλογές πάνω στο Κυπριακό και να δικαιολογήσουν τα δημοκρατικά (και όχι μόνον) ελλείμματα του σχεδίου Ανάν.

Οι Τουρκοκύπριοι κι εμείς

κων, καθώς και με τη διατήρηση του δικαιώματος επέμβασης στα εσωτερικά μας, θα διατηρήσει τον έλεγχο επί των Τουρκοκυπρίων και θα τους χρησιμοποιεί ως στρατηγικό χαρτί στην πολιτική περιφερειακής δύναμης που θέλει να ασκεί. Επιπλέον, το σχέδιο Ανάν, αντί να καταργεί τις διαχωριστικές γραμμές ανάμεσά μας, τις ενισχίζει.

Αυτό δεν σημαίνει φυσικά πως δεν πρέπει να προσπαθήσουμε να κρατήσουμε ζωντανή όσο γίνεται τη σχέση μας με τους Τουρκοκυπρίους. Η επανένωση της πατρίδας μας περνά μέσα από την ανάπτυξη των σχέσεών μας μαζί τους και τη δημιουργία αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Είναι όμως ανάγκη αυτές οι σχέσεις να καλλιεργηθούν σε υγιείς βάσεις και με σεβασμό

ίδια στιγμή που ακόμη και η γνωστή αμερικανική πολιτική του melting pot (δηλαδή της αφομοίωσης) απέτυχε, ενώ χώρες με πιο φιλελεύθερες αρχές όπως η Αυστραλία και ο Καναδάς, στηρίζουν την πολιτική του πολυπολιτισμού. Κάτι που άλλωστε κάνει σήμερα και η Ευρωπαϊκή Ένωση, στηρίζοντας τις εθνοπολιτισμικές ιδιαιτερότητες και των κρατών που τη συνθέτουν αλλά και των επιμέρους εθνοπολιτισμικών ομάδων όπου αυτές υπάρχουν ως συνθετικά στοιχεία των ευρωπαϊκών κρατών.

Αυτό, εξάλλου, υποστήριξαν - τη διατήρηση δηλαδή της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας - και όλες οι προοδευτικές ομάδες και οι αντιπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών στο τελευταίο Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ (Γενάρης- Φλε-